

VERSLAG
GROOT ONDERHOUD – SESSIE 2
14 OKTOBER 2014

**'ERFGOEDSALON': NAAR EEN ECHT
PARTNERSHIP TUSSEN DE OPENBARE
OMROEP EN DE CULTUREEL-
ERFGOEDSECTOR?**

Datum :	dinsdag 14 oktober 2014
Coördinator sessie:	Roel Daenen
Voor verslag :	Katrijn D'hamers

De VRT besteedt in haar programma's regelmatig aandacht aan cultureel erfgoed. Ad hoc wordt hiervoor een beroep gedaan op actoren uit onze sector. Beide partijen zijn er evenwel van overtuigd dat de dialoog kan aangezwengeld worden. Want kennen we elkaar wel voldoende? Weet de sector wat er leeft bij de openbare omroep en vice versa? Zijn er overlappingen in onze publieke opdrachten? Weet de sector de juiste aanspreekpunten te vinden en weten de VRT-medewerkers waar ze terechtkunnen voor inspirerende content binnen onze sector? Hoe kunnen we het maximum halen uit een betere wederzijdse kennis en begrip? Welke ambities zijn aan beide kanten haalbaar? En hoe kunnen we de informatiestroom en mogelijke samenwerking de volgende jaren heel concreet en praktisch beter organiseren?

De VRT wil komen tot een betere dialoog met o.a. de cultureel-erfgoedsector. Wie de vinger aan de pols wil houden van wat er leeft in de maatschappij, moet immers ook erfgoed aan bod laten komen. Het mechanisme werkt langs beide kanten: een partner kan interessante inhoud aanleveren, de VRT heeft de expertise om er een programma over te maken. Via vraag en antwoord wordt er vervolgens gediscussieerd.

Wat is een (verdere) samenwerking nog waard in het licht van de zware besparingen bij de VRT?

De besparingen zullen inderdaad zwaar wegen op de VRT. Dat betekent schrappen in het aanbod. Maar dit wordt niet afgeschreven op erfgoed. Bij de VRT was men al bezig met een interne oefening. De besparingen zullen helpen om tijdens die oefening verbanden door te voeren.

Zal Cobra nog een rol spelen?

Dat is een moeilijke vraag. Moeten culturele items aangeboden worden via één culturele site of kan het op een andere manier, verspreid over diverse programma's, sociale media ...? En wat doet men dan met wetenschap, onderwijs ...? Een deel van de opdracht moet ook worden opgevangen door deredactie.be en canvas.be. De VRT zal dit in een plan van aanpak moeten verduidelijken. Maar de intentie leeft om cultuur meer te integreren in algemene programma's zoals *Reyers laat*, zodat ook een breder publiek kan worden bereikt. Soms schrikt cultuur mensen af. Daarom willen we ook proberen om cultuur creatief en impliciet aan bod te laten komen. De media kunnen ook aanvullend werken op een tentoonstelling door extra indirecte informatie te voorzien. In sommige gevallen zorgt dit voor extra bezoekers. Als we samen tijdig iets kunnen ontwikkelen, kunnen we inhoudelijk, communicatief of educatief samenwerken. Dan zijn grote partners ook coproducten.

'Erfgoedssalon': naar een echt partnership tussen de openbare omroep en de cultureel-erfgoedsector?

Welke tips heeft de VRT? Top-down werken, gezien de context van de besparingen? Of bottom-up? Wat vinden programmamakers een goed idee?

De persoonlijke bottom-upaanpak is de goede. Inspireer de programmamakers vanuit inhoudelijke kennis. De programmamakers kunnen vervolgens die interessante inhoud verwerken tot een programmavoorstel. Spreek mensen aan, breng de inhoud gepassioneerd over. Programmamakers hebben een goed verhaal nodig, en voor tv moet er goed beeldmateriaal voorhanden zijn. De VRT zou er overigens wel voor kunnen zorgen dat er (top-down) wordt gecontroleerd in welke mate erfgoed aan bod komt.

Wordt er bij de VRT een lijn bewaakt?

We kunnen als VRT ook niet voor alles tijd maken. We moeten ook rekening houden met wat de kanalen zelf willen. Om ideeën op te pikken, is het belangrijk om tijdig te communiceren. Als we willen programmeren voor 2016, moeten we nu al weten welke belangrijke initiatieven er zullen zijn. Steek daarom nu al de koppen bij elkaar. Wanneer we vanaf het begin een thema kunnen voorbereiden, kunnen we media ook complementair gaan gebruiken. Dan zijn we beter voorbereid.

De VRT is een groot huis. Voor de erfgoedsector is de enorme structuur verwarrend, men weet niet wie men best contacteert. Hetzelfde geldt voor productiehuizen.

Dat geldt ook omgekeerd. Er bestaan wel enkele overlegstructuren maar die ervaren VRT-medewerkers soms als tijdverlies. Je kunt de structuur van de VRT best doorgronden door te kijken naar wat er wordt uitgezonden. Maar je voorstellen moeten wel voldoende concreet zijn. Programmamakers worden graag gepassioneerd maar beslissen zelf. Zeker voor grote initiatieven neem je best ruim op voorhand contact op, zoals bv. voor de herdenking van de Slag bij Waterloo, in 2015. Wees assertief, toon durf, probeer samen wat te ondernemen, deel informatie. Soms wordt een idee afgetoetst via sociale media. Als er dan veel reacties op komen, proberen we er wel iets mee te doen.

Plooit de VRT niet te veel op zichzelf terug met de oude formats van tv en radio? Is er niet meer mogelijk, zijn er niet meer opportuniteiten?

Eerder dan een portaal, wil de VRT een netwerk zijn en een rol spelen in nieuwe media. De VRT zal dan ook een digitale poot ontwikkelen. We moeten echter wel rekening houden met de juridische context (i.v.m. heruitzenden) en de concurrentie die een en ander ook extra digitaal aanbiedt.

Hoe brengen we nieuwe gezichten op het scherm? Hoe kan de VRT nieuwe gezichten opsporen?

We hebben al focusgroepen gehad met de culturele sector. Deze vraag komt telkens terug. Via *De Canvascollectie* werden jonge actieve mensen opgespoord. De namen of verhalen die het meest tot de verbeelding spreken of de mooiste beelden opleveren,

'Erfgoed salon': naar een echt partnership tussen de openbare omroep en de cultureel-erfgoedsector?

worden dan geselecteerd. Niet iedereen krijgt toegang maar er wordt wel naar vernieuwing gezocht. Maar de zoektocht is erg moeilijk. Kunnen de culturele organisaties samen een filter zijn? We zijn ontvankelijk voor suggesties.

Kennen de medewerkers van de VRT het erfgoedlandschap?

We volgen dit wel, onder meer via de nieuwsbrief van FARO. Misschien kan FARO een rol spelen in het filteren van informatie? We weten immers niet hoe de erfgoedsector ineens zit. Vroeger waren er specialisten. Nu eerder generalisten. Een 'chef erfgoed' zou echter wel goed zijn. We willen wel werk maken van geloofwaardige mensen.

Musea werken in het publieke domein met uit de markt genomen objecten. Wanneer de VRT geld uit de markt aanneemt, wordt ze gesanctioneerd. In de huidige beleidscontext wordt van musea verwacht dat ze meer de markt op gaan. Met wie moeten culturele organisaties dan samenwerken: met commerciële partners? Als een museum kan aantonen dat via landelijke media wordt uitgezonden, kan men misschien gemakkelijker een sponsor over de streep trekken.

Dat is voor de VRT een gevaarlijke tendens. De VRT krijgt immers geld voor een publieke opdracht.

Met andere woorden: tussen maagd en prostitutie zit een heel gamma.

Het is sporadisch voorgekomen. Bij *Tournée Générale* is men bij de brouwers geld gaan ophalen en in ruil werd er content getoond. Daarvoor is de VRT echter teruggefloten. Maar er wordt zeker met de grenzen geflirt. Soms kunnen zulke extra budgetten wel een verschil maken om bijvoorbeeld inhoud te vertalen. Echter, de VRT is gebonden: zelfs als een partner de vertaling wil betalen, mag de VRT nog geen mensen hiervoor uitbesteden. Men mag het materiaal niet afgeven. Enkel embedden mag. Dit is een vervelende situatie.

Enkele rode draden of tips komen terug in de discussie:

- Kennis van het cultureel-erfgoedlandschap door de VRT-medewerkers (een filter inbouwen, een erfgoedexpert bij de VRT).
- Kennis van de VRT-structuur door erfgoedorganisaties, goed op voorhand communiceren.
- Een filter om informatie door te spelen aan programmamakers (samen sterk, rol voor FARO?).
- Gepassioneerde ideeën/verhalen/onderwerpen durven suggereren, met sterk beeldmateriaal.
- Een gepersonaliseerde aanpak om programmamakers warm te maken.
- Culturele inhoud via één cultuurplatform aanbieden dan wel verspreid over de programma's om een breder publiek te bereiken (VRT ontwikkelt een plan).

'Erfgoed salon': naar een echt partnership tussen de openbare omroep en de cultureel-erfgoedsector?